

Sub semnul consecvenței

Puținele zile care ne mai despart de deschiderea celui de-a XIV-lea Congres al Partidului Comunist Român sînt marcate de efervescentă politică și ideologică deosebită, corelată cu intensificarea eforturilor desfășurate de toate colectivele de oameni ai muncii, în frunte cu comuniștii, vădind voința unanimă a poporului român de a întîmpina marile evenimente din viața partidului, a țării, cu rezultate remarcabile în toate domeniile de activitate. Adunările generale și conferințele de dare de seamă și alegeri au prilejuit pe întreg teritoriul țării semnificative bilanțuri economico-sociale, realiste și patrunse de sentimentul de profundă mîndrie patriotică față de succesele obținute în construcția socialistă, fără echivalent în îndelungata noastră istorie, decantîndu-se mai pregnant importanța covârșitoare a deschiderilor de orizonturi în climatul de înaltă responsabilitate realizat după Congresul al IX-lea al partidului. Analizele au surprins esența fenomenelor, spiritul critic și autocritic revoluționar fiind caracterizant pentru actuala etapă.

Într-o atmosferă vibrantă, sub semnul unității depline a întregului popor român în jurul centrului vital al națiunii — partidului comunist —, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Ateneul Român au avut loc lucrările Plenarei lărgite a Comitetului Central, în cadrul cărora s-au dezbătut probleme majore pentru înlăturarea exemplară a politicii partidului, de edificare a socialismului și comunismului în patria noastră.

Asupra vieții social-politice a acestei perioade și-a pus profund pecetea Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu „Cu privire la problemele socialismului, ale activității ideologice, politico-educative, de dezvoltare a conștiinței revoluționare, de formare a omului nou, constructor conștient al socialismului și comunismului în România”, făcută la Plenara lărgită a Comitetului Central al P.C.R. Purtînd amprenta geniului revoluționar al secretarului general al partidului, Expunerea realizează o excepțională radiografie a societății românești actuale, a tabloului complex și contradictoriu al vieții internaționale, dă răspuns problemelor cu care se confruntă, în prezent, socialismul pe plan mondial. Ca toate analizele efectuate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, **Expunerea** pătrunde cu clarviziune în adîncul fenomenelor social-politice și economice, dezvoltînd sensurile dialectice ale dezvoltării societății românești, înlăturînd confuziile în interpretarea legilor obiective ale socialismului, definind cu fermitate poziția partidului nostru față de principalele fenomene și evenimente ale lumii de azi. Excepționalele răspunsuri date în Expunere problemelor ivite în cadrul sistemului socialist sînt rodul gîndirii revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, personalitate a istoriei noastre moderne și a lumii contemporane, care s-a remarcat și se remarcă printr-o consecvență principialitate, într-o realitate de o deosebită dinamică și complexitate.

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, plecînd de la necesitatea imperioasă de clarificare a tuturor problemelor socialismului, ale activității ideologice, politico-educative, de dezvoltare a conștiinței revoluționare, de formare a omului nou, constructor conștient al socialismului și comunismului în România, limpezeste acele ape tulburate de vehicularea unor concepte străine esenței socialismului, înarmînd și pe creatorii de frumos — artiștii — pe toți oamenii de teatru cu acele „arme ale spiritului” care pot da ripostă fenomenelor negative, retrograde.

Istoria universală a cunoscut în dezvoltarea sa neîntreruptă, dificilă întotdeauna, confruntări acerbe de poziții, exacerbări deseori

revoluționare exemplare

inutile ale unor idei condamnate de mersul înainte al societăților care nu s-au întors niciind la formele depășite, căutându-se modalități de exprimare a umanului, noi căi de progres, noi repere, alte structuri politice clădite pe fundamente ideologice contestate vehement la timpul lor. „Restaurațiile”, revenirile în trecut, așa cum astăzi se vehiculează în unele țări socialiste care încearcă rezolvarea simplistă a unor contradicții lăsate la voia întâmplării, nesoluționate competent, astăzi ne apar ca o formă de autoamăgire, destinate iremediabil eșecului. Cei care se bucură și încurajează tendințele de destabilizare a socialismului trec sub tăcere faptul că revoluțiile politice profund transformatoare social, petrecute în țările lor, și pe care acum le celebrează ca mari victorii (și chiar așa sînt) au fost la vremea respectivă ireversibile la scara timpului și a istoriei.

Irită pe retrograzi soliditatea socialismului românesc, echilibrul instituțiilor sale democratice-revoluționare, susceptibil, cum este și firesc, de innoiri de substanță, realizate însă pe temelia noilor relații sociale, a proprietății socialiste, a principiilor de echitate, a unui nou mod de gândire și exprimare a omului eliberat, de exploatarea semenului său, hotărit să-și făurească singur destinul. Ce fraternitate poate exista între un miliardar care pozează în revistele de mare tiraj și un slujbaș din subordine ?

Vocile nu ne spun pe ce căi acumulează miliardele. Se compară economii naționale ignorându-se un criteriu minimal cel istoric. Spirala devenirii. Treptele progresului.

Apelul la cei bogați pentru ajutoare materiale are în limba română un sens penibil.

Noi am ales calea muncii și a demnității.

În acest context al intensificării luptei pe plan ideologic, activitatea de creație și cultural-artistică este obligată la punerea în lumină în mod mai convingător a valorilor reale, efective și resimțite ca ceva firesc de omul care muncește și le creează. Ca operă de artă, piesa de teatru și spectacolul trebuie să contină nu mesaje simpliste, moralizatoare, ci adevăruri puternice, în stare să-l emoționeze pe spectator.

Referindu-se la rolul literaturii și al artei — al creației în genere —, secretarul general atrage atenția asupra pericolului ce-l poate reprezenta revigorarea vechilor principii, potrivit cărora arta există pentru sine, și nu pentru a contribui prin paleta mijloacelor specifice la înobilizarea interioară a omului, care aparține unui timp, unei societăți și care nu se poate desprinde nici o clipă de adevărurile epocii, de sensurile ei politice.

Miscarea teatrală din țara noastră este plină de vitalitate. I se cere astăzi un plus de forță, capacitatea de a accede la cel mai înalt plan al decantării spirituale, în procesul atât de complex, specific domeniului, rigoare sporită și consecvență în critica mentalităților anacronice, oportuniste și birocratice, pentru ca astfel să contribuie mai substanțial la opera de modelare a conștiințelor tuturor oamenilor care muncesc pentru făurirea socialismului și comunismului.

Asimilarea creatoare a tezelor și conceptelor formulate în Exou-nere va da oamenilor de teatru — actorilor, regizorilor, dramaturgilor, tuturor slujitorilor scenei — posibilitatea de a aborda realitățile economico-sociale contemporane în complexitatea lor dialectică, de a le transfigura în opere de înaltă ținută educativă și estetică.

Dinu GRIGORESCU